

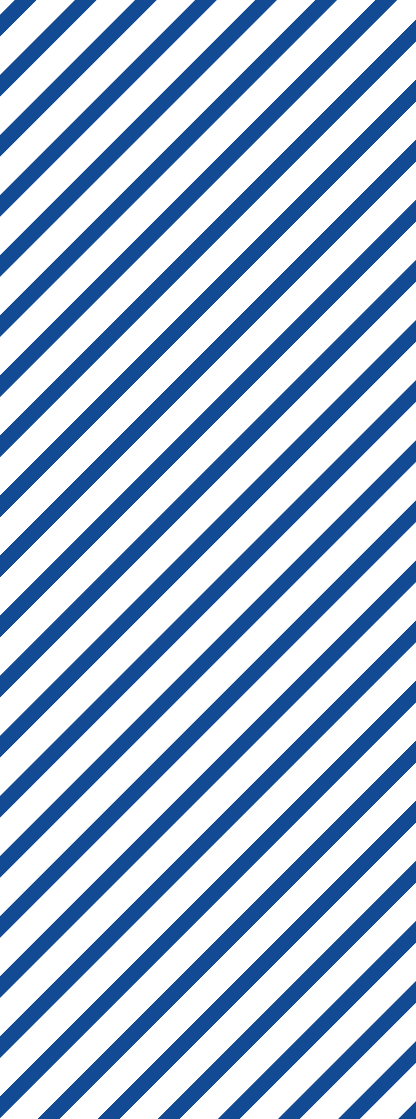
kortemark
op jouw ritme

Ellekring- wandeling

5 km

**LANGS HET GEOGRAFISCH
MIDDELPUNT VAN WEST-VLAANDEREN**

Het hart van West-Vlaanderen

De wandelroute doorheen Kortemark Elle toont je mooie aspecten van een gemeente op het platteland, zoals de leperse Heerweg, de Oude Zeedijkstraat, het (verdwenen) Leenbos, de vallei van de Grysperrebeek en het geografisch middelpunt van West-Vlaanderen. Wat deze wandeling zo mooi en karaktervol maakt, zijn de oude hoeves langs het traject en de kleine wegels die we zullen bewandelen.

De leperse Heerweg, in Kortemark nu de leperstraat en Spanjaardstraat geheten, was een middeleeuwse 'heerweg', aangelegd door de graven van Vlaanderen. Hij verbond de marktsteden Torhout en Leper. In die tijd trokken de marktkramers met hun koopwaar van stad tot stad met paard en kar.

De eerste bewoning in Kortemark is ontstaan op één van de hoogste punten, namelijk een heuvel of 'Elle'. Het centrum van Kortemark ligt diep in het Krekedal en overstroomde al meer dan eens, o.a. op 1 mei 1925 en op 4 juli 2005.

TIP

Je kunt ook de rolstoelvriendelijke variant kiezen (lus van 3 km). Een ommetje langs het middelpunt van West-Vlaanderen maakt de tocht dan weer 5.4 km lang. De rolstoelvriendelijke wandeling is niet bewegwijzerd.

INFO

Deze wandelroute is bewegwijzerd en is 5 km lang.

We starten aan het infobord in de leperstraat 47 aan de oude gebouwen van de wijschool 't Ellebloempje.

MET DANK AAN

Jef Viaene

 5 km

Ellekring-wandeling

- 1 Wijkschool Kortemark Elle
- 2 Hoeve Ogierlande
- 3 Hoeve Sprincwalle
- 4 Hoeve Ten Crabaarde
- 5 Kapel Dooman
- 6 Middelpunt West-Vlaanderen
- 7 Haaszakwegel
- 8 Gryssperrebeek
- 9 Hoeve Drie Coninghen

Volg de stippellijntjes om de rolstoelvriendelijke wandeling (3km) te maken.

Wijkschool Kortemark Elle

We staan hier bij de oude school die in 1899 werd opgericht door de Zusters van Sint-Vincentius à Paulo uit de Handzamestraat op vraag van de inwoners van Elle en van de Langenhoek in Torhout.

Met de school links van ons gaan we rechtdoor in de Ellemolenwegel, een graswegel die uitkomt op de Oude Zeedijkstraat die we volgen naar rechts.

(De rolstoelgebruikers vertrekken via de leperstraat naar de Gitsstraat, slaan rechtsaf en gaan dan de eerste straat rechts in, de Oude Zeedijkstraat.)

OUDE ZEEDIJKSTRAAT

Deze straat is vermoedelijk ontstaan in de 11de eeuw toen het centrum van Kortemark overstroomde en ook de leperse Heerweg aan de Gysperrebeek onder water liep. Er kwam een nieuwe weg, een zomerweg, hoger gelegen als een dijk tegen de oprukkende zeegolf. Zo kon men in de winter voortaan de laaggelegen vallei van de Gysperrebeek aan de 'Drie Coninghen' vermijden (= de winterweg).

In 1293 werd er in Nieuwpoort een sluis gebouwd op de IJzer en verdween zo de invloed van de zee die via de IJzer, de Handzamevaart, die in Kortemark de Kreke(!)beek heet, tot aan de Oude Zeedijkstraat reikte.

2

Hoeve Ogierlande

Links van de weg op nummer 9 komen we voorbij de vernieuwde hoeve Ogierlande.

De oude heerlijkheid Ogierlande, die overging op het geslacht van Gysperre, strekte zich uit tot hier.

3

Hoeve Sprincwalle

Een eind verderop, op nummer 26, komen we aan de hoeve Sprincwalle. Die naam is een toponiem die wellicht doet denken aan de vroegere overstromingen.

Vanaf hier dalen we af naar de Gysperrebeek.

Even voorbij de beek bemerken we links, in de vallei van de Gysperrebeek, een grote hoeve, 'De Stenen Poort' (Gits) bij het Drie-Arrondissementenpunt. Daar raken de drie arrondissementen Diksmuide, Brugge en Roeselare elkaar.

TUSSEN DE GROOTE EN CLEENE ZEE

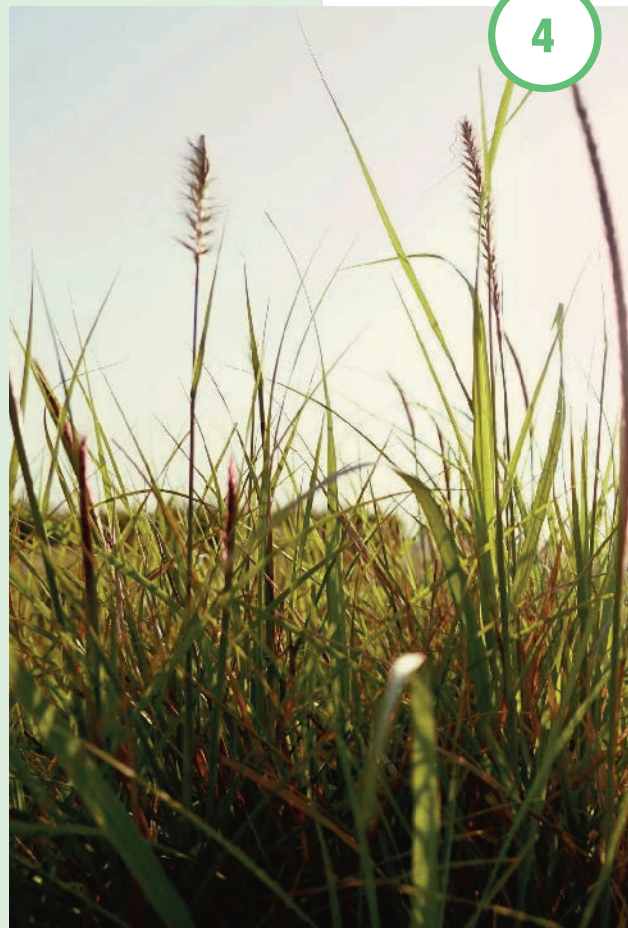
Op het kruispunt gaan we rechts de Leenbosstraat in. Hier rechts van ons noemde men de 2 stukken land langs de Gysperrebeek, 'de Groote en de Cleene Zee'. Toen er nog geen sluizen op de IJzer waren, werd dit land tijdens stormvloed overspoeld door het zeewater.

Hoeve Ten Crabaarde

VAN LEENBOS TOT SLAGVELD

Links van ons strekte zich vroeger het grote Leenbos (Laenebusch) uit. Rond 1954 werd het gerooid en zo was Kortemark zijn laatste bos kwijt. In en rond het bos werd tijdens de Eerste Wereldoorlog hard gevochten. Op 15 oktober 1914 werden de Duitsers hevig beschoten door de Franse cavalerie. Daarbij gingen verschillende boerderijen in de vlammen op, zo ook het hof Ten Crabaarde. Tijdens de gevechten werden ook burgers gedood. Op 15 oktober 1918, na 4 lange oorlogsjaren, waren het de Belgen die tijdens het bevrijdingsoffensief hier slag leverden met de Duitsers, waarbij de Ellemolen van de familie Willaert werd opgeblazen. Na de oorlog werd nog heel wat gevaarlijke munitie gevonden in het bos.

Ten Crabaarde, nummer 15, was tot de 18de eeuw de woonplaats van de familie De Cuypere, griffiers van het Ambacht Kortemark, alsook schatbewaarders van het kasteel van Wijnendale.

5

Kapel Dooman

We vervolgen onze weg en komen op een kruispunt met de leperstraat aan 'het kapelletje van de Dooman', bevestigd aan een lindeboom.

Hier zou een voerman tijdens een onweer doodgebliksemd zijn, toen hij met zijn wagen uit het diepe dal van de Grysperrebeek kwam en daarbij zijn paarden vloekend opjoege. In vroegere tijden een ware straf van God!

Rolstoelgebruikers kunnen hier de wandeling inkorten door naar rechts te gaan in de leperstraat om zo terug aan het vertrekpunt te komen. Of maak eerst nog een ommetje langs het geografisch middelpunt van West-Vlaanderen.

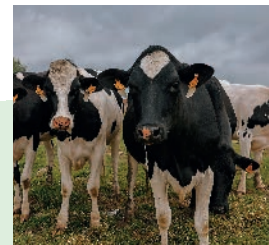
Geografisch middelpunt van West-Vlaanderen

6

LANGS HET "VLIEGEND PEERD"

Wij gaan links de leperstraat in tot aan het eerste kruispunt met rechts de Haessackwegel en links de Leenboschwegel. We gaan rechtdoor en komen aan het 'Vliegend Peerd', het kruispunt van de Hoogledestraat en de leperstraat. Rechts, aan de overkant van de straat, zie je het hekken van de oudste boerderij van Kortemark: Cobbelede, al vermeld in 1388! We wandelen nu naar links, de Hoogledestraat in. Vervolgens opnieuw links de 'Castynewegel' in.

Rechtdoor leidt de weg naar de hoeve van landbouwer Hemeryck (privé). Schuin rechts voor ons, in het vizier van de statige eik, ligt midden in de weide op 115 meter het geografisch middelpunt van West-Vlaanderen. Rechts van ons ligt de oude landweg die naar het vroegere Leenbos liep.

HET HART VAN WEST-VLAANDEREN

Het middelpunt, in GPS-coördinaten is: N = 51 01' 33", W = 3 05' 62". Met Google Maps kan je dit punt ook terugvinden op je scherm.

Een weetje: vroeger lag het middelpunt 100 meter verderop... Hoe dat kan? Aan de kust groeit het strand nog aan, waardoor de totale oppervlakte van West-Vlaanderen verandert en dus ook het geografisch middelpunt van onze provincie opschuift.

Haessackwegel (of Haaszakwegel)

We slaan links de Leenboschwegel in en komen zo terug aan het kruispunt met de Haessackwegel. Het hoekhuis nummer 60 was de vroegere herberg 'Den Aeszak', al vermeld in de 16de eeuw. Het was één van de tien herbergen van Kortemark in 1680. Daarvan lagen er vier langs de 'Iepersche Heerweg', wat nogmaals het belang van deze weg onderstreept. Hier kon de voerman zijn paarden de haverzak of in de streektaal 'den aeszak' geven. Het was een zak gevuld met haver die men over de kop van het paard hing. Ondertussen haalde de voerman zijn ransel boven om in de afspanning iets te eten en te drinken. De eigen knapzak werd dan ook 'den Aeszak' genoemd. In deze herberg verbleef ook de rover Baeckelandt tijdens één van zijn strooptochten, waarbij hij voorbij het Leenbos een hoeve in brand stak in Hooglede.

We gaan rechtdoor de Haessackwegel in. Vanaf hier is de wandelroute niet meer toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Zij gaan hier naar rechts de Ieperstraat in en volgen deze tot ze weer aan het startpunt zijn van de wandeling. Wij volgen die wegel tot we uitkomen op de Leenbosstraat. Hier gaan we naar rechts en in de eerstvolgende bocht gaan we rechtdoor in de Kleine Cortmarckhellestraat.

Grysporrebeek

8

Voor ons ligt de beboomde vallei van de sterk meanderende Grysporrebeek, een mooi stukje natuur. Rechts van ons zien we de oude hoeve, 'De Drie Coninghen', al vermeld in de 16de eeuw als een omwald kasteelhof.

We dwarsen de beek. Links ligt het Lindenhof van de steenbakkersfamilie Desimpel in een paradijs van groen. Vanaf hier gaat het omhoog tot op de Ellestraat, die we volgen.

Hoeve Drie Coninghen

9

Rechts aan de Dry Ceuninghenwegel gaan we het wegje in en komen uit op de leperstraat. Het hof 'De Drie Coninghen' ligt nu rechts van ons.

We wandelen naar links, terug naar de school van Kortemark Elle, het begin- en eindpunt van deze mooie wandeling.

